

Konsekvens- analys av regeringens promemoria

Granskning av använda källor

Förteckning över förkortningar

Förkortningar	Innebörd
ca	Cirka
FFH	Flerfamiljshushåll
FNI	Fastighetsnära insamling
Fraktion	Ett materialslag
FTI	Förpacknings- och Tidningsinsamlingen
HH	Hushåll
kton	1 000 ton
MB	Materialbolag(en)
mdkr	Miljard kronor
mnkr	Miljon kronor
MÅV	Materialåtervinning
RB	Roland Berger
SE	Sverige
TIS	Tillståndspliktigt insamlingssystem
Vanligast förekommande materialen	Papp, papper, kartong, wellpapp, plast, glas och metall
ÅVS	Återvinningsstation(er)

Roland Berger har i uppdrag att kritiskt granska källanvändningen i regeringens promemoria om utvecklat producentansvar

Bakgrund

- > Regeringen har den 19 mars utfärdat en promemoria med ett antal förslag, t.ex.:
 - Fastighetsnära insamling (FNI) ska införas hos alla bostadsfastigheter i Sverige¹⁾
 - Producenterna ska ansvara för utbyggnaden av 100-procentig FNI
- > I promemorian hänvisar regeringen till publicerade dokument och utredningar för att stödja förslaget utformning bland annat med hänvisning till:
 - kostnadsberäkningar
 - estimeringar av avfallsmängder
- > Det är av stor vikt att regeringens promemoria baseras på källor av hög kvalitet
- > Således har FTI gett Roland Berger (RB) i uppdrag att kritiskt granska regeringens användning av källor och att dra slutsatser kring källornas trovärdighet
- > FTI har av sagt sig alla möjligheter att påverka eller kommentera Roland Bergers arbete i detta uppdrag

Huvudfrågor som skall besvaras

Har regeringen tolkat och använt källan på rätt sätt?

Är källan trovärdig och är redovisad data rimlig?

Har antaganden och beräkningar redovisats på ett transparent sätt?

Vid tveksamheter, har publicerande organ kunnat försvara sitt arbete på ett trovärdigt sätt?

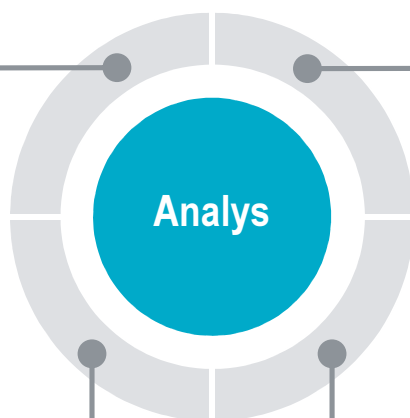
¹⁾ Dock inte i de fall när en transport från bostadsfastigheten inte är skälig med hänsyn till en fastighetsutformning, belägenhet eller andra omständigheter som gör det svårt att ordna transport från fastigheten

Källorna i promemorian har granskats utifrån dess användning, tillförlitlighet och rimlighet

Med fyra huvudsakliga fokusområden ...

Användning av källan

Bedömning av användningen och tolkningen av källan i promemorian

Rimlighet av data

Rimlighetsuppskattning av data via insamlad data från nätverk, kommuner och intervjuer

Tillförlitlighet

Bedömning av källans tillförlitlighet

Uppföljning

Vid tveksamheter eller kritik har dessa följts upp med publicerande organ

... har källorna kunnat utvärderas

- > Källan är feltolkad
- > Källan bygger på felaktiga antaganden eller har begränsad transparens
- > Källan har klara brister i kvalitén
- > Källan har inte återfunnits

- > Källan används utanför sitt sammanhang
- > Källan redovisar inte fullständiga beräkningsgångar
- > Källan refererar till erfarenhetsbaserade siffror

- > Källan är trovärdig
- > Källan presenterar rimliga värden
- > Källan är transparent i beräkningar och antaganden

Promemorians användning av källor är överlag godtagbar dock med brister i viktiga uppskattningar såsom kostnader och volymer

Regeringens användning av källor

- » **Missvisande användning**
I sitt PM har regeringen i vissa fall hänvisat till källor som inte direkt används i deras beräkningar och samtidigt utelämnat de som ingår
- » **Felaktiga tolkningar av data i källorna**
Exempelvis har Avfall Sveriges redovisning av insamlade mängder förpackningsavfall tolkats som potential för ökad insamling i regeringens PM
- » **Användning av många källor**
Regeringen hänvisar till många källor. I vissa fall användes dessa dock utanför sitt sammanhang. I andra fall utgörs dessa av andrahandskällor vilket kan ge en missvisande bild kring grad av underbyggnad i regeringens argumentation

Trovärdigheten i regeringens källanvändning

- » **Transparens av källor och dess användning**
I flera fall har Roland Berger inte kunnat följa härledningen av siffror från källan till regeringens PM
- » **Triangulering av data**
Regeringens val att endast redovisa kostnadsberäkningar från en källa ses som problematisk då ett flertalet utredningar med andra resultat finns publicerade
- » **Tidsaspekten**
Flera av källorna i PM:et är äldre än 5 år. Under denna tid har FNI-systemet fortsatt att växa och utvecklas varav relevansen av data i källorna kan ifrågasättas

Roland Bergrers kommentarer

- > Kvalitén på källorna är överlag godtagbar, dock finner Roland Berger tveksamheter i de källor som är av störst vikt för argumentationen i förslaget (kostnad, potentiell insamlingsmängd)
 - Majoriteten av kostnadsposterna som ligger till grund för förslaget är inte redovisade i detalj och hänvisar till intern kunskap
- > Regeringens förslag har vid första anblick använt många källor
 - Många av dessa hänvisar tillbaka till samma grundkälla och ett fåtal av dem ligger till grund för den faktiska argumentationen
 - Uppföljningen av källhänvisningen är emellertid svår då ingen referenslista finns

Regeringens huvudsakliga källa gällande kostnader vid införande av FNI är från 2013 och förlitar sig på intern kunskap hos konsultbyrån

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (1 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
1 600 kr / ton ökad mängd insamlat material	181	Profu (2013)	<ul style="list-style-type: none"> > Merkostnader för att ersätta återvinningsstationer (ÅVS) med FNI (hantering från hushåll till återvinningsföretag) – Inkluderar kostnader för kärl, insamling (5MB + restavfall), fordon, omlastning 	<ul style="list-style-type: none"> > Profu (2013) syftar till att utvärdera 6 stycken åtgärder och med resulterande kostnads- och miljöeffekter, även om fokus ligger på fjärrvärme och att minska förbränning vid ökad materialinsamling > Siffran som promemorian refererar till ligger alltså inte i huvudfokus i Profus rapport och understöds inte med transparenta antaganden. Istället hänvisar Profu till intern kunskap²⁾ <ul style="list-style-type: none"> – RB har därmed svårt att bedöma riktigheten i siffran > Profu hävdar dessutom att siffran representerar störst osäkerhet i deras modellering och att en variation på +/- 50 % ej är orimligt <ul style="list-style-type: none"> – RB bedömer således en stor osäkerhet i generaliseringen > Vidare bygger siffran på ett antagande om att FNI ersätter ÅVS, vilket bör medföra en stor kostnadsminskning i beräkningsfallet <ul style="list-style-type: none"> – RB anser att siffran inte återspeglar regeringens PM då producenterna ska tillhandahålla ÅVS för skrymmande avfall 	
60 000 ¹⁾ ton ökad mängd återvunnet material vid införande av 100 % FNI	181 195	Profu (2013)	<ul style="list-style-type: none"> > Återvunnet material från hushåll – Plast-, pappers-, metall- och glasförpackningar samt returpapper 	<ul style="list-style-type: none"> > Profus beräkning av ton ökad mängd återvunnet material utgår från Avfall Sveriges rapporterade mängder insamlat avfall 2013 – En trovärdig källa med transparent rapportering > Vidare utgår Profus kalkyler från en befintlig FNI-utbyggnad om 5 % i villor och 50 % i flerfamiljshushåll (FFH) (ca 28 % totalt) > I slutändan redovisas dock inte övergången från Avfall Sveriges siffra till den uppskattade effekten av 100-procentig FNI. Istället hänvisar Profu till erfarenhetsbaserade siffror <ul style="list-style-type: none"> – RB har därmed svårt att bedöma riktigheten i siffran 	

1) Baserad på Profus rapport (ca 77 000 ton) men nedjusterad plastmängd av Naturvårdsverket

2) Kortare kommunikation mellan Roland Berger och Profu, dock har Profu varit otillgängliga för uppföljande frågor gällande deras rapport.

Den aggregerade summan baseras på föregående poster samt ett tillskott från Naturvårdsverket i form av kostnadsbesparingar

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (2 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer
97 ¹⁾ mnkr – Total kostnad för utbyggnad av FNI i Sverige	181-182	Profu (2013) Naturvårdsverket (NVV) ²⁾	<ul style="list-style-type: none"> > Kostnadspost som är baserad på de två tidigare referenserna som presenterats på föregående sida – Innefattar även kostnadsminskning från avfallsförbränning, besparing i hushållens tid samt intäkter vid materialförsäljning 	<ul style="list-style-type: none"> > Siffran som promemorian refererar till baseras på Profus 1 600 kr / ton ökad mängd insamlat material samt på en omräkning av Profus uppskattning till mängd återvunnet material vid 100-procents FNI, som slutar på 75 000 ton insamlat material och som genomförts av NVV:s (dock utan tydlig redovisning) <ul style="list-style-type: none"> – RB anser därmed att siffran bygger på bristfällig data enligt analysen på föregående sida > I den refererade siffran ingår även ekonomiska effekter av tidsbesparingar vid FNI vs. ÅVS. Dessa baseras på antagandet att 55 % av hushållen har FNI, och inte 28 % som antas vid beräkningen av ökad mängd insamlat material (se föregående sida) <ul style="list-style-type: none"> – Input data utgår således från olika antaganden vilket resulterar i bristande kvalitet enligt RB:s bedömning > Därtill har NNV beräknat intäkter från materialinsamling samt kostnadsminskningar från minskad avfallsförbränning > Den slutliga siffran baseras på genomsnitt mellan två kostnadsberäkningarna, med och utan import av avfall till förbränning
Minskning av växthusgaser motsvarande 91 kton CO2-ekv / år	195	Profu (2013) Naturvårdsverket ²⁾	<ul style="list-style-type: none"> > Klimatpåverkan baserad på förändringar i återvinning, förbränning, fjärrvärme/elproduktion samt deponering 	<ul style="list-style-type: none"> > NNV siffra (91 kton CO2-ekv / år) utgår från Profus rapport (89 resp. 112 kton CO2-ekv / år, utan resp. med import) men justeras för mängd insamlat plast <ul style="list-style-type: none"> – RB anser att beräkningarna är tydligt redovisade i NNV rapport – Dock är riktigheten på siffrorna svåra att bedöma då Profu i sin tur hänvisar till intern kunskap

Slutsats

1) Beräkningen av SEK 97 m är genomförd av Naturvårdsverket men baseras på siffror från Profu (2013), förutom uppskattningen av hushållens tidsbesparing samt intäkter från materialförsäljning 2) Via Naturvårdsverkets rapport "Förslag till etappmål", NV-00336-13

I promemorian refererar regeringen till Avfall Sverige – Källan framstår som trovärdig men verkar användas på ett missvisande sätt

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (3 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
712 760 ton – förpackningsavfall och returpapper i hushållens restavfall år 2016	74 79 182 195	"Svensk Avfalls- hantering 2017", Avfall Sverige, rapport	<ul style="list-style-type: none"> > Kvantitet förpackningsavfall och returpapper i hushållens restavfall – Regeringen indikerar på stort utrymme för ökad utsortering: "<i>[Uppgifterna från Avfall Sverige] skulle kunna indikera att det kan handla om betydligt större volymer avfall kan sorteras ut från restavfallet och användas som en resurs än vad Profu kom fram till</i>" 	<ul style="list-style-type: none"> > RB bedömer att regeringen i sitt PM misstolkat källan då Avfall Sverige tydligt redogör att siffran anger mängd insamlat förpackningsavfall och returpapper från hushåll som <i>lämnats till</i> producenternas <i>insamlingsystem för återvinning</i> – inte mängd icke-utsorterat förpackningsavfall och returpapper som ligger kvar i hushållens restavfall 	
2 500 kr och 7 500 kr per ton insamlat material vid FNI av mat- och restavfall, samt förpackningsavfall och returpapper	179 180	"Beräkning av avfallshanterings-kostnader i svenska kommuner", Avfall Sverige, Rapport 2016:29	<ul style="list-style-type: none"> > Kostnad för kommunal insamling av mat- och restavfall samt förpackningsavfall och returpapper i åtta pilotkommuner: – Inkluderar kostnader för kärl och påsar, insamling, fordon, eftersortering, omlastning, underhåll 	<ul style="list-style-type: none"> > RB anser att källan är trovärdig men anser att regeringen använder sig av referensen på ett ottydligt sätt i PM:et: – Källan innehåller redovisade kostnadskalkyler med trovärdiga kostnadsposter som är i linje med RB:s insamlade data (baserat på intervjuer, rapporter etc.) – Datapunkterna används dock aldrig vid bedömning kring den merkostnad som promemorians förslag skulle innebära, istället utgår regeringen från 1 600 kr / ton ökad mängd insamlat material enligt Profus beräkningar (se sida 1 /13) 	

Regeringen hänvisar till relativt gamla utredningar gällande miljönytta samt påvisar skillnader mellan olika organ i rapporterad statistik

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (4 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
De positiva miljöeffekterna av ökad materialåtervinning och minskad förbränning överstiger dessutom de negativa miljöeffekterna av eventuellt ökade transporter	196	Ambell m.fl. (2010) Hunhammar (1999) M2015:A	> Argumenterande användning av rapporter för att styrka resonemanget att ökad insamling genererar en nettomiljövinst	<ul style="list-style-type: none"> > Argumentet i PM:et bygger i första hand på Hunhammar (1999) som visar i tre räkneexempel på enstaka materialfraktioner att transportkostnaderna inte spelar någon större roll ur ett systemperspektiv > Regeringen refererar även till Ambell m.fl.. (2010) för att underbygga sitt argument. I denna källa genomförs beräkningar på avfall aggregerat över hushåll, verksamheter och industrier, dvs. resultaten inkluderar miljövinster från industrier och verksamheter, och ändå tyder resultaten på den slutsats som regeringen drar <ul style="list-style-type: none"> – Med flera empiriska studier anser RB att regeringen underbygger sitt argument på ett trovärdigt sätt – Roland Bergers egna analys ligger dessutom i linje med regeringens konklusion varav slutsatsen ses som korrekt 	
1,3 miljoner ton förpackningar sattes på marknaden 2016 [...] av dessa material-utnyttjades 0,89 miljoner ton [...] enligt Avfall Sverige uppgick förpackningsavfall och returpapper i hushållens restavfall till 0,71 miljoner ton	73 74	SMED Avfall Sverige	> Argumenterande användning av källor för att påvisa brister i dagens statistiska uppföljning	<ul style="list-style-type: none"> > RB konkluderar att regeringen tolkar och refererar till SMED:s och Avfalls Sveriges siffror på ett korrekt sätt > Båda källor betraktas dessutom som trovärdiga och transparenta 	

Roland Bergers uppfattning om förändringar i insamlingsmängder är i linje med de rapporter som regeringen hänvisar till

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (5 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
Flera studier visar på hög kvalitet av det insamlade materialet när FNI införs	77	Miljö- och avfallsbyrån (2016) Profu (2014) Göteborgs stad (2012)	> Påståendet används för att påvisa lämpligheten av FNI som insamlingsystem ur ett återvinningsperspektiv	<ul style="list-style-type: none"> > De gällande källorna bygger på fallstudier som genomförts vid införande av FNI i villa och flerfamiljshus och som visar att kvalitén sammantaget är likvärdig med ÅVS-systemet > Miljö och avfallsbyrån utgår även från en sammanställning av plockanalyser i Sverige som visar samma slutsats¹⁾ <ul style="list-style-type: none"> – RB ser källorna som trovärdiga med bas i verkliga exempel – Slutsatsen är även i linje med plockanalyser som RB granskat²⁾ 	
FNI vid flerfamiljshus ger större insamlingsmängder för alla fraktioner förutom glas och plastförpackningar	195	Miljö- och avfallsbyrån (2016) Profu (2014) Göteborgs stad (2012)	> Påståendet används för att påvisa positiva miljökonsekvenser av ett FNI-införande	<ul style="list-style-type: none"> > Regeringen underbygger sitt påstående med hänvisning till Profu 2014 utan att ange vidare referenser <ul style="list-style-type: none"> – RB anser att hänvisningen är icke-transparent då Profu publicerat flertalet rapporter på området under 2014 > Vidare så bygger källan "Göteborgs stad (2012)" på statistik från bostadsbolaget Familjebostäder med ca 9 000 FNI- anslutna hushåll och Göteborgs stad hänvisar själva till dålig dokumentation för flerfamiljehus <ul style="list-style-type: none"> – RB menar att den formella källhänvisningen är svag men att argumentet är i linje med andra källor som RB tagit del av 	
Kostnaderna för fastighetsägare regleras med uppskattningsvis 50 000 civilrättsliga avtal med entreprenörer	68	Avfallsutredningen, Mot det hållbara samhället – En resurseffektiv avfallshantering ³⁾	> Argumenterande användning av data för att påvisa att Producenterna inte tar det fulla finansiella ansvaret för insamlingen	<ul style="list-style-type: none"> > Ursprunglig siffra kommer från Återvinningsindustrierna, en enligt RB trovärdig källa > RB konkluderar även att regeringen tolkat ursprunglig siffra på ett korrekt sätt 	

1) Avfall Sverige publicerar dessa siffror från Miljö och avfallsbyrån 2) Sådan granskning har skett under RB:s konsekvensanalys av regeringens promemoria 3) SOU 2012:56

Vid påståenden om återvinningsutvecklingen så hänvisar regeringen till felaktig data med bristande transparens

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (6 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer
Materialutnyttjandet har ökat med ca 10 procentenheter sedan producentansvaret infördes [...] det är svårt att avgöra om producentansvaret medfört att de negativa effekterna på miljön från förpackningar har minskat då jämförelse-data saknas	109	Avfallsutredningen, Mot det hållbara samhället – En resurseffektiv avfallshantering, SOU 2012:56	> Argumenterande användning av utredningen för att påvisa ineffektivitet i kraven på producenternas utformning av förpackningar	<ul style="list-style-type: none"> > Regeringens argument är i linje med hänvisad källa, men den procentsats som regeringen refererar till kan inte återfinnas i originalkällan <ul style="list-style-type: none"> – RB kan inte dra slutsats kring hur utredningen kommit fram till den redovisade siffran och ser referensen som bristfällig > I Naturvårdsverkets uppföljning¹⁾ till materialåtervinning av förpackningsmaterial år 2005 konstaterades att det totala materialutnyttjandet redan då hade ökat med ca 25 procentenheter sedan införande av producentansvaret > Enbart materialutnyttjandet av glasförpackningar har ökat från under 60 % vid införandet av producentansvaret till ca 92 % år 2016 enligt data från FTI <ul style="list-style-type: none"> – RB anser således att den refererade siffran är felaktig då den inte kan återfinnas i den gällande källhänvisningen samt då andra källor tydligt motbevisar påståendet
Producenterna [av förpackningar] är idag mellan 50 000 och 100 000	174	Naturvårdsverket, Regeringsuppdrag M2014/01900/Ke	> Argumenterande användning för att påvisa att antalet producenter (enl. dagens benämning) är för stort för att bedriva en effektiv tillsyn	<ul style="list-style-type: none"> > RB anser att siffrorna, som är hämtade från insamlingsorganisationerna FTI och TMR, är korrekt tolkade > RB har inte utmanat siffran vidare

Slutsats

1) Naturvårdsverket, "Samla in, återvinn! – Uppföljning av producentansvaret 2004". ISBN 91-620-5494-5

Använd information om grundsystemet är i linje med insamlingsorganens egna siffror

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (7 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
Enligt FTI finns det uppemot 6 000 återvinningsstationer och andra insamlingspunkter i Sverige	67	FTI	> Data används för att beskriva insamlingssystemet i dagens läge	> Påståendet stämmer i enighet med FTI:s hemsida (2018-05-16) > Vidare är påståendet i linje med publicerade siffror från Avfall Sverige vilket medför att RB ser argumentet som trovärdig	
Ca 35 % av hushållen har fastighetsnära insamling idag (ca 50 % av flerbostadshusen och ca 5 % av villahushållen)	190	FTI	> Data används för att beskriva insamlingssystemet i dagens läge	> Påståendet stämmer i enighet med FTI:s hemsida (2018-05-16)	
Den fasta förpackningsavgiften var 1 500 kr under 2015	181	FTI	> Data används för att beskriva insamlingssystemet i dagens läge > Gäller endast den fasta delen av förpackningsavgiften (därutöver finns en rörlig del som baseras på vikt samt mottagare)	> Påståendet stämmer i enighet med FTI:s årsberättelse 2015	

Regeringens hänvisning till den statliga utredningen är bristfällig och deras påstående gällande avgifter har inte återfunnits

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (8 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
FTI har i skrivelse till Miljö- och energidepartementet i januari 2018 presenterat förslag om att ytterligare manualer ska utarbetas för fler materialslag	93	FTI:s skrivelse till Miljö- och energidepartementet i januari 2018. dnr M2012/02143/ Ke	> Argumenterande användning i kapitlet om insamlingssystemets skyldighet att informera producenterna om de möjligheter som finns för ökad materialåtervinning	> Enligt FTI:s inlägga i januari 2018 så åtar sig producenterna att ta fram materialåtervinningsguider för samtliga materialslag för att stimulera en ökad återvinningsbarhet av producerade förpackningar – Alltså drar RB slutsatsen att regeringen tolkat källan rätt och att referensen görs på ett korrekt sätt	
De svenska förpackningsavgifterna är relativt låga i förhållande till hur det ser ut i exempelvis Norge, Tyskland, Österrike, Belgien och Holland	181	Dnr M2012/02143/ Ke	> Används upplysningsvis för att beskriva nuläget i Europa	> Roland Berger har ej kunnat hitta påståendet i FTI:s skrivelse eller i Miljö- och energidepartementets ursprungliga SOU > Vidare så har RB inte påträffat några andra källor som styrker påståendet – Sålunda betraktar RB källhänvisningen som bristfällig	

Använd information om grundsystemet är i linje med insamlingsorganens egna siffror

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (9 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
I dag anger FTI att bolaget har avtal med 12 kommuner och 26 kommunala bolag som utför fastighetsnära insamling åt FTI	187	FNI.se	> Används som utgångspunkt för argumentation att förslaget underlättar förhandlingar mellan entreprenörer / kommuner och insamlingsorganisationer	> Påståendet stämmer i enighet med anslutna entreprenörer enligt FTI (2018-05-16)	
FTI:s insamlings- och återvinningssystem kostar varje år cirka en miljard kronor	180	FTI	> Data används för att beskriva kostnaden för dagens system	> Påståendet stämmer i enighet med FTI:s publicerade siffror (2018-05-16)	
Även TMR har avtal med kommuner och kommunala bolag	187	TMR	> Används som utgångspunkt för argumentation att förslaget underlättar förhandlingar mellan entreprenörer / kommuner och insamlingsorganisationerna	> Påståendet stämmer i enighet med anslutna entreprenörer enligt TMR (2018-05-16)	

Förvirrande användning av källor gällande hushållens tid – Redovisade siffror i promemoria ligger inte till grund för NVV

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (10 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
Förpackningsavfall är vanligt bland det skräp som bidrar till nedskräpningen enligt de skräpmätningar som bl.a. Håll Sverige Rent har genomfört	85 106 196	Håll Sverige rent – Skräp-rapporten 2017	> Argument för att påvisa behovet av insamling av förpackningsmaterial i utemiljöer där många människor vistas	> Påståendet stämmer i enighet med Skräppapporten 2017 (2018-05-16)	
IVL Svenska miljö-institutet (2010) har baserat på Ekvall m.fl. (2001) beräknat kostnaden för hushållens tid till cirka 9–66 kronor per timme	189	IVL	> Argument för att påvisa påverkan på hushållen vid införande av FNI	<ul style="list-style-type: none"> > Siffrorna som är angivna i det gällande stycket i regeringens PM skiljer sig från de huvudsakliga källor som NVV använder vid beräkning av gränsvärden för hushållens tid för källsortering (vilka ingår i de redan presenterade 97 mnr / år som regeringen refererar till som kostnad för utbyggnad) <ul style="list-style-type: none"> – RB drar med detta slutsatsen att de presenterade siffrorna inte är de som utgör gränsvärdena i slutliga kalkyler > Siffror för värdet av hushållens fritid är förankrade i studier om hushållens betalningsvilja innan 2001 <ul style="list-style-type: none"> – Hushållens betalningsvilja torde ha ändrat sig under de senaste 8 åren varav uppdaterade siffror bör användas enligt RB:s bedömning – Detta gäller även för de huvudsakliga källor som Naturvårdsverket använder sig av då samtliga är över 10 år gamla 	

Emellertid hänvisar regeringen till källor som enbart redovisar andra rapporters stoff – Profu (2013) grundkälla för kostnader

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (11 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
Naturvårdsverket har uppskattat antalet producenter enligt dagens definition till 50 000–100 000	95	Naturvårdsverket M2016/00248/ Ke	> Argumenterande användning för att påvisa att antalet producenter (enl. dagens benämning) är för stort för att bedriva en effektiv tillsyn	> Påståendet stämmer i linje med uppskattningar från insamlingsorganisationerna (TMR och FTI)	
Uppgifter om andelen privatimporterade förpackningar saknas. Det kan dock antas att det endast rör sig om en liten andel av den totala mängd förpackningar som samlas in i Sverige	101	Naturvårdsverket M2016/00248/ Ke	> Används för att informera om den potentiellt extra kostnad för insamlingsystemet som privatimport för med sig	> RB anser att datatillgängligheten av import/export är låg > Därmed anser RB att regeringens resonemang är logiskt förankrat givet andelen privatimport i förhållande till inhemsk konsumtion	
Kostnaden [för att ersätta återvinningsstationer med fastighetsnära insamling] varierar stort beroende på geografiska förutsättningar	181	Kretslopps-kontoret i Göteborg M2016/00921/ Ke	> Hänvisar till Profus (2013) siffra om 1 600 kr / ton ökad mängd insamlade förpackningar	> I det gällande påståendet hänvisar regeringen till Göteborgs kretslopp, som i sin tur hänvisar till Profu (2013) – RB anser således att denna gällande källan bör betraktas som Profu (2013) då den klart representerar en andrahandskälla – Dock stämmer påståendet att kostnaden för FNI varierar med geografiska förutsättningar enligt Profu (2013) vilket även är i linje med RB:s egna slutsatser	

Regeringen refererar till rimliga och transparenta källor vid argumentation för FNI:s positiva miljönytta

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (12 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
Fastighetsnära insamling vid villor (4-fackskär) ger större insamlingsmängder för alla fraktioner än genomsnittet i Sverige	195	Kretslopps-kontoret i Göteborg M2016/00921/Ke Göteborgs stads kretslopp, 2012	> Påståendet används för att påvisa positiva miljökonsekvenser av ett FNI-införande	<ul style="list-style-type: none"> > Regeringen understödjer det gällande påståendet med två referenser, varav "Kretslopps-kontoret i Göteborg M2016/00921/Ke" inte återfunnits vid RB:s granskning > Dock stämmer påståendet överens med den andra källan som bygger på data direkt från kommuner <ul style="list-style-type: none"> – RB ser källan som trovärdig med förankring i verkligheten – Vidare är källans slutsats även i linje med RB:s egna slutsatser 	
Återvinning av pappersförpackningar leder till höga potentiella klimatvinster. För papper och glas är det främst möjligheten att producera material från återvunnen råvara som ger vinsten, för plastförpackningar är det till stor del också att förbränning av plastavfallet kan undvikas som ger en klimatvinst	194	IVL-rapport U 5585 Beräkning av klimatvinster med återanvändning och återvinning, 2018	> Påståendet används för att påvisa positiva miljökonsekvenser av ett FNI-införande	<ul style="list-style-type: none"> > Påståendet som regeringen gör stämmer i linje med IVL:s rapport <ul style="list-style-type: none"> – RB drar följaktligen slutsats om en korrekt tolkning > Rapporten presenterar transparent underliggande data som kommer från en kommersiell LCA databas med europeiska medelvärden > Källan utgår dock från ett antagande om att återanvändning ersätter konsumtion rakt av och att materialåtervinning ersätter jungfruligt material med ett förhållande 1:1 <ul style="list-style-type: none"> – RB menar att detta potentiellt kan ses som ett förskönande antagande – Regeringens användning bör dock vara i linje med miljövinster vid partiella återvinning och återanvändnings förhållanden varav referensen i slutändan tolkas som trovärdig 	

Korrekt användning av källor för pappersinsamlingen – Bristande datatillgänglighet gällande faktisk insamling

Utvärdering av källor använda i regeringens PM (13 / 13)

Användning	Sida	Källa	Omfattning	RB kommentarer	Slutsats
Enligt Papperskretsen materialåtervinns över 90 procent av de tidningar som sätts på marknaden. Vad den exakta materialåtervinningsnivån egentligen är finns det idag ingen information om	177	Papperskretsen	> Påvisar nuläget för insamling av tidningar samt problematiken gällande bristande rapportering på grund av konkurrensskäl	> Påståendet stämmer i linje med Papperskretsen (2018-05-16) > Påståendet är även i linje med avfallsutredningen (SOU 2012:56)	
Målet för materialåtervinning av tidningar är 75 % . Naturvårdsverket anger att målet inte kan följas upp eftersom mängden tidningar som sätts på den svenska marknaden inte rapporteras in på grund av konkurrensskäl	177	Uppföljning av producentansvar för förpackningar och tidningar 2016, Naturvårdsverket	> Påvisar nuläget för insamling av tidningar samt problematiken gällande bristande rapportering på grund av konkurrensskäl	> Påståendet stämmer i linje med Naturvårdsverkets rapport	

Roland
Berger

Think:Act